

prima instanță: E. Cobzac
instanța de apel: D. Manole, E. Fistican, N. Traciuc

dosarul nr. 2rac-222/14

DECIZIE

11 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Iulia Sîrcu,
Judecătorii	Tamara Chișca - Doneva, Iuliana Oprea
	Ion Druță, Vladimir Timofti

examinînd, fără participarea părților, recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Amicuța”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Aditrans Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Amicuța” și Societății Comerciale „Diaconu-Lux” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea sumei, și la cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Amicuța” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Aditrans Grup” cu privire la restituirea avansului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2013 și încheierii aceleiași instanțe din 28 ianuarie 2014, prin care apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Amicuța” a fost respins și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 31 iulie 2013,

c o n s t a t ă

La 23 iulie 2012 SRL „Aditrans Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Amicuța” și SC „Diaconu-Lux” SRL cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 23 decembrie 2011 între SRL „Aditrans Grup” și SRL „Amicuța” a fost încheiat contractul privind prestarea serviciilor de transport nr. 33.

În conformitate cu p. 1.1 al contractului susmenționat SRL „Aditrans Grup” s-a obligat să transporte încărcături, tipul și destinația cărora fiind stabilită de către SRL „Amicuța”.

Ulterior, la 24 decembrie 2011, între SRL „Aditrans Grup” și SRL „Amicuța” a fost încheiat contractul-comandă pentru transportarea mărfurilor în direcții internaționale, în baza căruia SRL „Aditrans Grup” și-a asumat obligațiunea să transporte mere în stare proaspătă, pe ruta Republica Moldova – Federația Rusă, locul încărcăturii fiind or. Strășeni, valoarea încărcăturii – suma de 15000 dolari, iar destinația mărfii – or. Curgan, Federația Rusă.

În temeiul contractului susmenționat SRL „Amicuța” s-a obligat să achite în beneficiul SRL „Aditrans Grup” pentru acordarea serviciului de transport, suma de 5850 dolari SUA, totodată fiind stabilită și achitarea unui avans de 1500 dolari. Avansul de 1500 dolari a fost achitat de către SRL „Amicuța” în momentul încheierii contractului.

Menționează reclamantul că beneficiar al serviciilor de transport prestate de către SRL „Aditrans Grup” a fost SC „Diaconu-Lux” SRL, fapt confirmat de scrisoarea de transport internațional seria CM nr. 0519866 din 27 decembrie 2011.

Indică reclamantul că suma de 4350 dolari SUA, în temeiul contractului pentru transportarea mărfii – mere în stare proaspătă, nu a fost achitată de către pârți.

Astfel, solicită reclamantul încasarea în mod solidar de la SRL „Amicuța” și SC „Diaconu-Lux” SRL în beneficiul SRL „Aditrans Grup” suma de 4350 dolari SUA, ce constituie costul restant al serviciilor prestate în baza contractului nr. 33 din 23 decembrie 2011, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 01 februarie 2013 SRL „Amicuța” a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Aditrans Grup” cu privire la restituirea avansului.

În motivarea cererii reconvenționale SRL „Amicuța” a indicat că, beneficiar al contractului nr. 33 din 23 decembrie 2011, încheiat între SRL „Aditrans Grup” și SRL „Amicuța” a fost SC „Diaconu-Lux”, care a și primit marfa transportată – mere în stare proaspătă în cantitate de 20 000 kg.

În condițiile în care, SRL „Amicuța” nu a beneficiat de marfa transportată în baza contractului nr. 33 din 23 decembrie 2011, pentru care a fost achitat avansul de 1500 dolari SUA, suma dată urmează a fi restituită SRL „Amicuța”.

Prin urmare, solicită SRL „Amicuța” încasarea în beneficiul său de la SRL „Aditrans Grup” a sumei de 1500 dolari, ce constituie avansul achitat în temeiul contractului nr. 33 din 23 decembrie 2011.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 31 iulie 2013 acțiunea inițială a fost admisă parțial, iar cea reconvențională a fost respinsă, fiind dispusă încasarea de la SRL „Amicuța” în beneficiul SRL „Aditrans Grup” sumei de 51 038,55 lei, ce constituie costul restant al serviciilor prestate în baza contractului nr. 33 din 23 decembrie 2011 și sumei de 1570 lei – cheltuieli de judecată. Acțiunea SRL „Aditrans Grup” împotriva SC „Diaconu-Lux” SRL a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2013 apelul declarat de către SRL „Amicuța” a fost respins și menținută hotărîrea primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2014 s-a completat dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2013 cu sintagma „și cererea reconvențională depusă de către SRL „Amicuța” împotriva SRL „Aditrans-Grup” cu privire la încasarea sumei transmise în avans”.

La 18 decembrie 2013, în termenul prevăzut de lege, SRL „Amicuța” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii inițiale și admiterii acțiunii reconvenționale.

Recurentul în motivarea recursului a indicat că la emiterea hotărârilor judecătorești instanțele de judecată au apreciat arbitrar probele administrate și au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

La 17 martie 2014 în adresa SRL „Aditrans Grup” și SRL „Diaconu-Lux” a fost expediată copia recursului declarat de către SRL „Amicuța”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs, însă persoanele vizate nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit, recursul examinându-se astfel în lipsa acesteia.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 07 mai 2014 recursul SRL „Amicuța” a fost declarat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei și încheierii instanței de apel și hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 980 al. (1) Cod civil, prin contractul de transport, o parte (cărăuș, transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau client) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte încărcătura la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

Conform p. 13 din Regulamentul transporturilor auto de mărfuri din 09 decembrie 1999, aprobat de Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor, conform contractului de transportare a mărfurilor agentul transportator se obligă să transporte mărfurile încredințate de expeditorul de mărfuri în punctul de destinație și să le transmită destinatarului mărfurilor indicat în factura de expediție, iar expeditorul de mărfuri sau alt agent economic sau cetățean confirmați prin contract de transportare se obligă să achite plata stabilită pentru transportarea mărfurilor.

Conform art. 4 din Convenția referitoare la contractul de transport internațional de mărfuri pe șosele (CMR) încheiată la 19 mai 1956 la Geneva, la care Republica Moldova a aderat la 02 martie 1993, proba contractului de transport de face prin scrisoare de trăsura. Absența, neregularitatea sau pierderea scrisorii de trăsură nu afectează nici existența, nici valabilitatea contractului de transport, care rămîne supus dispozițiilor prezentei convenții.

Din materialele dosarului rezultă că, în temeiul contractului de prestare a serviciilor de transport nr. 33 din 23 decembrie 2011, SRL „Aditrans Grup” s-a obligat, la solicitarea SRL „Amicuța”, să transporte încărcături, tipul și destinația cărora fiind stabilită de către ultima în fiecare caz în parte în conformitate cu prevederile contractului dat.

Ulterior, la 24 decembrie 2011 între SRL „Aditrans Grup” și SRL „Amicuța” a fost încheiat contract-comandă pentru transportarea mărfurilor în direcții internaționale, în baza căruia SRL „Amicuța” a comandat transportarea mărfii – mere în stare proaspătă pe ruta Republica Moldova – Federația Rusă.

Potrivit p. 12 al contractului-comandă tariful pentru transport constituie 5850 dolari SUA, iar potrivit p. 13 s-a stabilit achitarea unui avans în mărime de 1500 dolari SUA.

Totodată, în p. 14 al contractului-comandă pentru transportarea mărfurilor în direcții internaționale, s-a indicat ca plătitor – SRL „Amicuța”.

Pe parcursul examinării pricinii s-a constatat că avansul în sumă de 1500 dolari SUA pentru serviciile de transport a fost achitată intimatului-reclamant SRL „Aditrans-Grup”, fapt confirmat de însuși SRL „Amicuța”, care prin cererea reconvențională înaintată împotriva SRL „Aditrans-Grup” a solicitat restituirea acestuia.

S-a stabilit că marfa – mere în cantitate de 19450 kg (masa netă), 20888 kg (masa brută) de sort Malus Micc au fost transportate de către SRL „Aditrans-Grup” în Federația Rusă (destinatar SRL „ТЛК Семь Континентов”) în temeiul scrisorii de transport internațional (CMR) seria CM nr. 0519866 din 27 decembrie 2011, carnetului TIR GX 68219799 și certificatului fitosanitar seria AA 0086423 din 27 decembrie 2011 eliberat de Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer al Republicii Moldova.

În scrisoarea de transport internațional (CMR) seria CM nr. 0519866 din 27 decembrie 2011 în rubrica expeditor al mărfii a fost indicat SC „Diaconu-Lux” SRL (Republica Moldova), transportatorul fiind SRL „Aditrans-Grup”, iar destinatar - SRL „ТЛК Семь Континентов” (Federația Rusă). În calitate de expeditor al mărfii - SC „Diaconu-Lux” SRL a fost indicat și în certificatul fitosanitar seria AA 0086423 din 27 decembrie 2011, eliberat de Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer al Republicii Moldova.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că obiectul prezentului litigiu este plata diferenței a serviciilor de transportare a mărfii, ce derivă din contractul-comandă pentru transportarea mărfurilor în direcții internaționale din 24 decembrie 2011, prin care SRL „Amicuța” s-a obligat să achite serviciile prestate de către SRL „Aditrans-Grup” în calitate de comandatar.

La 02 ianuarie 2012 de către SRL „Aditrans-Grup” a fost întocmit actul nr. 3 de primire-predare a serviciilor de transport (f.d. 55) și eliberată factura fiscală nr. FA 0774830 în sumă de 68 638,05 lei pentru prestarea serviciilor de transport, acestea nefiind contrasemnate de către SRL „Amicuța”.

În același timp, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că obiecții privind neexecutarea serviciului de transport n-au parvenit. N-au fost administrate probe în cadrul examinării prezentei pricini nici referitor la rezoluțiunea (rezilierea) contractului de prestare a serviciilor

de transport și anulare a contractului-comandă pentru transportarea mărfurilor din 24 decembrie 2011.

În conformitate cu art. 572 Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanțelor ierarhic inferioare privind admiterea acțiunii înaintate împotriva SRL „Amicuța” și încasarea de la aceasta în beneficiul SRL „Aditrans-Grup” a sumei de 51 038,55 lei cu titlu de diferență de plată pentru serviciile de transport acordate în temeiul contractului de prestare a serviciilor de transport nr. 33 din 23 decembrie 2011 și contractului-comandă pentru transportarea mărfurilor în direcții internaționale din 24 decembrie 2011, în condițiile în care contractele au fost încheiate cu recurentul SRL „Amicuța”, aceste acorduri de voință producând efecte juridice doar între părțile contractante.

În același timp, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată și legală concluzia instanțelor de judecată și în privința respingerii acțiunii reconvenționale.

Or, restituirea avansului poate fi pretinsă doar în cazul de neexecutare a contractului, pe când în cadrul examinării pricinii s-a constatat cert faptul că SRL „Aditrans-Grup” și-a executat pe deplin obligația de transport a mărfii în temeiul contractului-comandă pentru transportarea mărfurilor în direcții internaționale din 24 decembrie 2011.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că beneficiar al contractului de transport este SC „Diaconu-Lux” SRL care și are obligația la plata serviciului de transport a mărfii în temeiul scrisorii de transport internațional (CMR) din 27 decembrie 2011, deoarece în scrisoarea de trăsură (CMR) la care face referire recurentul, se indică agentul economic SC „Diaconu-Lux” SRL în calitate de expeditor, nu și de beneficiar al tranzacției. Mai mult ca atât, în temeiul contractului-comandă pentru transportarea mărfurilor în direcții internaționale din 24 decembrie 2011, SRL „Amicuța” în calitate de comandatar și-a asumat obligația de plată pentru serviciile de transport a mărfii – mere în stare proaspătă, pe ruta Republica Moldova – Federația Rusă, la tariful de 5850 dolari SUA, fiind stabilit și achitarea unui avans în sumă de 1500 dolari SUA.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul, că încheierea și decizia instanței de apel, precum și hotărârea primei instanțe, sunt legale și întemeiate, corespund circumstanțelor de fapt stabilite prin probele administrate și raportate la legea materială, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2013, încheierea aceleiași instanțe din 28 ianuarie 2014 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 31 iulie 2013.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Amicuța”.

Se mențin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2013, încheierea aceleiași instanțe din 28 ianuarie 2014 și hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 31 iulie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Aditrans Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Amicuța” și Societății Comerciale „Diaconu-Lux” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea sumei, și la cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Amicuța” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Aditrans Grup” cu privire la restituirea avansului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca - Doneva

Iuliana Oprea

Ion Druță

Vladimir Timofti